

MAHADNAQ

Waxaan marka hore umahad celinayaa Allah oo I
haleelsiiyay in aan qoro buugan, waxaan marka labaad u
mahad celinayaa dhammaan aqoonyahanadii wax igu
kordhiyay si dhamaystirka buugan u suurta galo. waxaana si
gaar ah ugu mahad celinayaa sheikh

Oo iga kaalmeeyey laaxin tirka qoraalka buugan talooyin
isiiyey wakhtigiisa qaaliga ahna ii huray si uu usaxo
buugan, Waxaan kaloon u mahad celinayaa Hamza
Abdullahi(Hamzawi) oo isagan runtii igu garab istaagey in
uu soo baxo buugan

Abdihakiin Haashi Yusuf

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَذِكْرًا ۖ﴾

Waxaa idiinku sugan raasuulka Eebe kundayasho wanaagsan,
Ruuxii rajaynay Eebe iyo maalinta aakhiro Eebana xusa inbadan
Rabi sareeye wuxuu inoo tilmaamayaa ku dayashada nabiga
{NNKH} lagu daydo qiima ay leedahay iyo inay tahay
inaan Rasuulka {scw} aan wax walba oo nolosheena ah aan
kaga dayanaa, si aan aakhiro iyo aduunba uliibanaano
.Inshallah buugan waxaan kusoo guurin doonaa dhaqankii
wanagsanaa ee Rasuulkeena Muxamad {NNKH} uu kula
dhaqmi jiray xaasaskiisa iyo sidii uu ula noolaa dumarkiisa
.Iyada oo ay jirto baahi badan oo manta aan uqabno inaan
waxbadan ka ogaano, noloshee Rasuulka {scw} ee gurigiisa.
Waxaana rajaynayaa hadii aan waxbadan ka ogaano sidii
uu nabigu {NNKH} ula dhaqmi jiray xaasaskiisa inay
inagana saamayn wayn nagu samayn doonto, naxariistii iyo
wanaagii aadka ubadnaa ee nabiga {scw} kula dhaqmi jiray
dumarkiisa.inaguna aan dumarkeena wanaag badan
usamayan doono inshallah.

qodobada aan kusoo qaadan doono waxaa kamid ah

1 sidee ayeey ahayad noloshee Nabiga {NNKH} ee

gurigiisa? 2 marka xaasaska Nabigu {scw} ay masayraan sidee ayuu ula dhaqmi jiray? 3 kaftankii iyo sheekadii uu Rasuulku {scw} xaasaskiisa ku maaweelin jiray.

4 Cadaaladii uu usamayn jirey xaasaskiisa Rasuulku {NNKH} 5 Dardarankii uu u dardarmay dumarka iyo in wanaag loo sameeyo. Inshallah 5taas qodob ayaan si faahfaahsan ugu soo gudbin doonaa buugan aniga oo soo guurin doona dhacdooyin ka sugan nabiga {NNKH} si aan nolosha dhabta ah ee rasuulka iyo dhaqanka wanaagsan ee uu xaasaskiisa kula dhaqmi jirey aan wax badan uga ogaano inshallah. Waana qayb kamid ah sunaha nabiga {NNKH} inaan ogaano barano sidiisa oo kalena aan ula dhaqano xaasaskeena si nolosha guriga ay u noqoto mid barakaysan oo ah noloshee qiimaha badnayad ee uu ku noolaa rasuulku {NNKH}. Dhibaataada ka dhex taagan qoysaska soomaliyeed ee nolosha ku midoobay iyo furiinka aad usoo badanaya waxaa sabab u ah ama uu salka ku hayaa katagida laga tagay dhaqankii wanagsanaa ee diinta. Iyo waajibaad

la'aan ka yimaaday lamaanaha nolosha ku midoobay oo aad moodo inay waxabadan ka gaabiyeen noqdeen kuwo aan dareensanayn masuuliyda saran iyo waajibaadka ka saaran guriga ay yaqleeleen. Taasina waxay sababtay burbur ka qoysas badan oo dhisnaan lahaa hadii waxabadan laga ogaan lahaa siiradii wanaagsnayad ee Xabiibkeena Muxamad ah {NNKH}.Iyo dhaqankiisii cajiibka ahaa ee uu kula dhaqmi jiray xaasaskiisa.Ula jeedka buugan waa sidii dhaqanka labada lamaane ee nolosha ku midoobay uu u noqon lahaa mid guulaysta, guushaas oo aynu dhamaanteen raacdaynayno sidii aan ku gaadhi lahayn Waxaa jira xigmad soomaaliyeed oo tilmaamaysa ninka guurka u hagaago ee helaa gaabdh wanaagsan in raga wax soo gaadhi kara uusan jirin Waxaan xooga saari doonaa inshallah sida ay u hagaagi lahayad noloshaas inaga oo soo guurin doona sida ay ahayd noloshi Nabiga {scw} ee gurigiisa iyo siday ahayad,taas oo aan isleeyahay waxabadan ayeey ka badali doontaa inshallah qaab dhaqanka guryaheena.

خيركم خيركم لأهله وأنا خيركم لأهلي

Midka idiinku khayr badan waa midka ehelkiisa ukhayr

badan aniga ayaana ehelkayga idiinku khayar badan

Anigana waxaan ahay midka heerkiisa iyo xaasaskiisa

idiinku khyarka badan, waa Nabiga {NNKH} oo raba inuu natusaaleeyo guriga iyo reerka oo loo wanaagsameeyo inay

tahay dhaqan wanaagsan oo noqon kara wax lagu faano

qofkii ehelkiisa u wanaagsan tilmaamaya inuu yahay qof

amaan oodhan ay korkiisa ay ahaatay Ruuxa wanaagiisa iyo

qiimaha uu leeyahay meelaha laga garto ayeey kamid tahay

haduu siwanaagsa uu ula dhaqmo gurigiisa waxaaana inoo

cadeeyay nabiga {nnkh} oo ah midka aan lagu gaadhi Karin

uwanaag samayanta reerkiisa. Sida quranku uu inoo

cadeeyay nabigu {nnkh} waa midka ugu dabeecda

wanaagsan rabi ayaa ku tilmamay inuu leeyahay dabeecad

wanaagsa inbadan oo dabeecadaas wanaagsana wuxuu kula

dhaqmi jiray xaasaskiisa. Hadaba inbadan oo inaga mid ah

marka ay banaanka joogaan ama goobta shaqada ay la

joogaan asxaabtooda iyo raga ay wada shaqeeyaan

Waxaad ka arkaysaa wanaag fara badan bashaashnimo akhyaarnimo gacan furnaan. Marka ay gurigooda ku laabtaana waxay lasoo baxaan dabeecad ka duwan midii ay bananka kala yimaadeen ee ahayd bashaashnima iyo wanaagii badnaa iyaga oo markiiba isu badala dabeecad kale oo ka duwan midii banaanka uu ku joogay ee quruxdabadnayad .Si walba oo aad banaanka marka aad timaado amaan faro badan aad uga hesho bulashada aad la nooshahay Hadii aadan amaan ka helin afada aad qabto waxaad ogaataa inaadan ahay mid sida ay kugu sifaynayaan bulshada aan ahayn wanaaga aad usamaynaysana waa mid aan qiimo badan lahayn, qofka akhyaarta ah waa midka xaaskiisa iyo ehelkiisa u wanaagsan.Miisaanka lagu saarayo ee aad sharafa iyo amaanta ku leedahayan waa gurigaaga Hadaba sidee ayuu ahaa nabiga {NNKH} marka uu joogo gurigiisa? taas ayaan sharaxaad ka bixindoona inshallah marka uu gurigiisa soo galo waxa uu qaban jiray iyo qaab dhaqanka Nabiga {NNKH} sidee ayuu ahaa si aan wax badan oo inaga maqan aan u ogaano.

(1) Sidee ayeey ahayd noloshee nabiga {NNKH} ee gurigiisa?

Rasuulku wuxuu ahaa mid wax ka qabta shaqada guriga isaga oo caawin jiray waxna la qaban jiray dumarkiisa, isaga oo aan ognahay masuuliyada iyo shaqada utaalay culayska ay lahayad .

Sidaas oo ay tahay hadana inuu xaasaskiisa caawiyo oo shaqada guriga la qabto arintaas mayna ka hor istaagin .

Waxaana arintan cadayan u ah xadiis uu soo saaray imaamu bukhaari xadiiskii Aswad Ibnu Yasiid Wuxuu yidhi saxaabigaas caaisho ayaan waydiiyay waxaan ku idhi buu yidhi Nabigu {NNKH} muxuu samayan jiray marka uu xaasaskiisa iyo guriyihiisa uu joogo ? Caisho waxay tidhi rasuulku wuxuu ahaa mid shaqada guriga taala waxka qaban jiray Salaada marka lagaadho ayeey leedahay caisho ayuu masjidka soo aadi jiray, Inta guriga uu joogana , hawsha guriga taala ayuu waxka qaban jiray rasulku {NNKH} xadiiskan waxaan ka qaadanaynaa in marka guriga aan usoo dheelmano inaan wixii aan awoodno ee shaqada guriga aan ka qaban karno inaan ka qabano si aan sunaha rasuulkana u raacno qalbiga xaaskana aan u farxad galino, waxaa iyada faraxad ugu filan, in ay dareento inaad garabtaagantahay mar walaba. Waxaana si faah faahsay u cadeeyay xadiiska uu soo wariya Curwa, Curwa ayaa waydiiyay caisho nabigu {NNKH} marka gurigiisa uu joogo muxuu samayan jiray

كان يخيظ ثوبه، ويخصف نعله، ويعمل ما يعمل الرجال في بيوته.

Caisho waxay leedahay rasuulku {scw} gurigiisa marka uu joogo maradiisa ayuu tolan jiray kabtiisa waa dhaadan jiray, wuxuuna qaban jiray ragu waxa ay guryahooda ka qabtaan.

Nabigu {NNKH} gurigiisa marka uu joogo wuxuu qaban jiray oo garab istaagi jiray xaasaskiisa si noloshu ay unoqoto mid la is garab taaganyahay oo is caawin iyo wanaag ku dhisan. Shaqooyinka uu guriga ka qaban jirayna waxaa kamid ah, neefkiisa ama xoolaha markaas u jooga ayuu soo lisan jiray, naftiisana waa u adeegi jiray nabigu {NNKH}.Dhaqanka rasuulku {NNKH} ee gurigiisa sidaas ayuu ahaa mana uusan odhan jirin shaqo ayaan ka imaaday waan daalanahay, meel inta fadhiistana muusan odhan jirin hala iiso adeego isaga oo aan oganahay waxa shaqo iyo culays u yaalay, halkaasna waxaan ka qaadanaaynaa inaan marka guryaha aan imaano shaqada taala waxkala qabano, si ay ugu noqoto mooraal iyo dhiirigalin uguna dayano dhaqankii wanaagsanaa ee nagiga {NNKH}.

Shaqsiyada iyo dhaqanka wanaagsan waa midka qofka u horseeda inuu guulaysto noloshana uu ka gaadho meel sare, Dr albert Edward oo ah qora weyan oo dunida laga yaqaano ayaa daraasaad uu sameeyay qarnigii tagay oo uu kaga hadalayay sida nolosha yoolkeeda looga midha dhaliyo wuxuu maqaal kusoo saaray uu leeyahay { let's Explore your mind } oo macnaheedu tahay aynu garaadkaaga sahmino. Wuxuu qormadaas ku daabacay in qofka oo aan yeelan shaqsiyad wanaagsan ay 90% masuul katahay inuusan ku guulaysan waayaha jiritaankiisa, hadaba maxay tahay sababta aan usoo qaatay qormadan Sababtu waxay tahay hadii aad rabto in guurkaagu uu wanaagsanaado waa inaad dhaqan wanaagsan aad kula dhaqantaa xaaskaaga oo ah meesha hadii ay hagaagto ay noloshaada kale ee bulshada aad la nooshayana ay hagaagi doonto, hadaba dhaqanka guriga oo lagu da'daalo inuu hagaago waa mid keenaysa in rayrayn iyo nolol badhaadhe ah lagu noolaado taas oo ah waxa dhamaanteen aan wada raadnayno ah. halbeega aan nolosha ku cabirayno waa dhaqanka wanaagsan inbadan diinta islaamka way nagu boorisay in dhaqanka la wanaajiyo Nabiga {NNKH}

waxaa ka sugan inuu dhahay Ma idiin sheegaa midka aan
idiinku jeclahay iiguna dhawaansho badan maalinta
qiyaamo waa kan idiinku dhaqanka fiican Wakhti badan
uma baahna inaan ku bixino dhaqanka wanaagsan iyo
qiimaha uu leeyahay Hadaba dulucda hadalku waa in aan
wanaajinaa dhaqanka guryaheena oo aan ku dayanaa
xabiibkeena Muxamad ah {NNKH} Xadiiska aan soo
tilmaanay wuxuu cadayan iyo marag uyahay dhaqankii
wanaagsana ee Nabiga {NNKH} iyo sida uu ugu da'daali
jiray inuu isaga iyo mucaamalada xaasaskiisa u dhexeeya
uu unoqon lahaa mid wanaagsan shaqada guriga oo sida
layaqaan dumarka ay qabtaana ku garab istaagay waxna la
qabtay. Hooyadeen caisho ayaa lawaydiiyay dhaqanka
Nabiga {NNKH} sidee ahaa waxayna dhaday dhaqanka
Nabigu {NNKH} wuxuu ahaa qu'ranka. Guriga marka uu
soo galana wuxuu ahaa Nabigu {NNKH} mid dhoola
cadyas badan, oo faraxad u muujiya xaasaskiisa.

Waxayaabaha abuurka aadanaha aasaasiga u ah waa
garashada iyo aqbalida baahida qof waliba u qabo in la
ixтираamo, hadii afada aad qabto ay kaa aragato ixtiraax iyo
inaad aad u qiimaynayso waaxaa shaki la'aan ah inyada mid
taas ka badan inay kuugu badlayso noloshiinana ay

noqonayso mid guulaysata rayrayn iyo wanaagna ka buuxo

Hadii aan dib u milicsano sida Nanigu {NNKH} marka guriga yimaado dumarkiisa oola dhaqmi jiray waxaa kuusoo baxaysa sida uu u qiimayan jiray una sharfi jiray, agtooda utusi jiray inay dheeman ka yihiin, aadna ugu wayan yihiin, hadiiba guriga marka uu soo galo inta meel fadhiisto uusan amar bixin oo wixii shaqo ah ee guriga yaala uu dhankiisa isagan ka qaban jiray. inagan waxaan halkaas ka qaadanaynaa inay tahay dhaqan wanaagsan ku dayasho ubaahaan inaan shaqada guriga ku garab istaagno gabadha aan qabno. Walow ay jiraan da'dka qaar ay ula muuqato mid aan haboonayay in shaqada guriga ninku waxka qabto. Guriga hala imaan hab dhaqan ay ka muuqato wajigaaga, cadho iyo xanaag midkaas oo aad kala timaaday bananka, way dhacdaa inaad dhib iyo culays kale oo banaanka aad kala timaaday inaad guriga la timaado kadibna hab dhaqankaagii ay kugu taqaanay uu is badalo adiga oon is ogayn, xaaskagu ma oga in iyada aadan ula jeedin waxa kaa muuqda, taas oo laga yaabo inay abuurto mashaakil xaga guriga ah uraadka ama nuxurka sheekhadu waa inaadan hab dhaqan xun inaadan afadaada ama

xaaskaaga aadan ku qaabilin.Dhoola cadayantu waa hab dhaqan islaamku uu aad u amaanay dhiirina galiyay Xadiis ku sugan Sunan Al tirmidi {1970} Waxaa lasoo wariyaa Nabiga {NNKH} oo odhanaya wanaag kasta oo aad samaysid waa deeq ama sadaqo.waxaana wanaaga kamid ah inaad walaalkaa kula kulantid waji furan.Saxaabi asxaabta Nabiga {NNKH} kamid ah ayaa sheegay ilaa maalintii uu soo islaamay mar walba oo uu la kulmo Nabiga {NNKH} inuu ahaa mid dhoolacadeeya Waji furaantu waxay muujinaysaa in lagaa akhrisanayo inaad tahay qof bashaash ah lala dhaqmi karo oo dabci wanaagsan Hadaba dulucda hadalku waxaa weeye hadii qof ka walaalkaa ah ee aad la kulmayso oo aad u dhoola cadayso hadii aad ajir iyo sadaqo aytahay bal kawaran afada aad qabto ee marwalba aad wada joogtaan oo aad u dhoola cadayso ajir iyo wanaag intee leeg ayeey leedahay Waxaan soo tilmaanay Nabigu {NNKH} inuu ahaa marka ay ka waramayaan xaasaskiisa inuu kula kulmi jiray dhoolacaday iyo wajifurnaan marka uu la kulmayo.Nuxurka cutubka koobaad wuxuu ahaa

1 inaad marka guriga aan imaano inaan wixii awoodeena ee aan qaban karo inaan qabano inaga oo caawinayana shaqada guriga taalana waxa aan awoodno

ka qabnayna.2 guriga inaan soo galno inaga oo dhoola
cadaynaya farxad iyo wajifuraan badana muujinayana,
culays kasta oo aan kala nimaano shaqada iyo banaankana
aan muujinayan lagaana dareemayan. sababtoo ah gabadha
guriga joogta waxa bananka kaasoo gaadhay waxba kama
oga wax danbi ah oo ay kuleedahayna ma jiro marka cadho
bananka aad kala timid yayna saamayan ku yeelan

3 oo ah qodobka ugu danbeeya inaan guriga marka aan
nimaano hadii aad awoodo haba yaraatee inaad hadyad yar
oo aad usoo qaaday xaaskaaga aad u keento taas oo
qalbigeeda galinaysa faraxad aad uwayan dareemaysana in
aad ku wayntahay nolosha guriga ka dhigaysa mid
wajifuraan iyo wanaag badan ka abuurta Hadii aad intaas
aan soo sheegnay aad latimaado marka guriga aad cagaha
soo galiso waxaa hubaal ah in wax badan oo wanaag ah
inay keenayso dhaqanka gurinaga uu noqonayo mid aad isu
badala oo isjacayal iyo wanaagbadana uu ka dhasho.

Waxaan mar labaad iyo markaa shanaad ku xusuusinayaa in
marka guriga aad soo galayso aad soo gasho adiga oo
dhoola cadaynaya, dhib kasta iyo culays kasta oo banaanka
kaasoo gaadhayna marnaba aynan kaa dareemin ama aadan
u muujin afadaada ama gabadha aad wada joogtaan.Intaas

ayaan kusoo af meerayaa dhaqankii wanaagsanaa ee nabiga NNKH uu kula dhaqmi jiray xaasaskiisa marka uu guriga joogo iyo waxa uu qaban jiray.

2: marka xaasaska nabiga NNKH ay masayraan side ayuu ahaa mid ula dhaqma?

Waxaan qaybtaan kusoo gudbin doonaa inshallah sida uu xabiibku {NNKH} ahaa marka xaalad xooga kulayl ah ay kaga timaado guryihiisa, taas oo aan ka baran doono casharo runtii faaido aad uweyn uleh dhamaan mujtamaceena, waxabadana ka badali kara hadii ay bartaan sida uu u xalin jiray nabigu {NNKH} arinkaas.

Waana arin maanta ku badan gabadhaha soomaliyeed oo inbadan oo kamid ahna dumiyeey guryahoodii

Waxaan qeexi doonaa masayrku muxuu yahay maxaana dawo u ah ? Side ayaadna u xalin kartaa marka xaaskaagu ay masayraan adiga oo ku dayanaya sidii uu nabigu {NNKH} u xalin jiray markay masayraan xaasaskiisa

Masayarku waa jacayl xad dhaaf ah oo intabadana yimaada marka xaaskaagu ay dareento in aad maagantahay guur kale ama xaaska kale ee lala qabo inaad xageeda ooga

Badantahay Taas oo marka ay arimahaas aan soo sheegnay
ay qalbiga kuso dhacaan samayasa ficilo aadan horay
uga baran oo kugu cusub Hadaba ficilada gabadhu marka ay
masayarto ka yimaada ma xumaan ay adiga ku xumaynayso
ayeey usamaynaysaa mise jacayal ay kuu qabto ayaa
keenaya inay sidaas u dhaqanto Maya xumaan Meesha ma
taalo xaaskaagana aad ayeey kuu jeceshahay waxa ku
kalifay inay sidaas u dhaqantana waa jacayl ay kuu qabto
iyo iyada oo ka baqaysa in qofkii ay dunida ugu jeclayd oo
ninkeeda ah inaan lala wadaagin ama aan lala qaybsanin
Hadii aan intaas fahano waxaa hubaal ah in arinkan
masayarka iyo waxa ka dhasha inaan u aragno wax sahlan
xalkiisa uu aad u fudud yahay Waxaana inay sidaas tahay ku
garan doona nabiga {NNKH} marka ay xaasaskiisa
masayraan sida uu u arki jiray, oo ahaa sida aan soo
sheegnay ficilada ay sameeyaana aan ka falcelin jirin, uguna
cudur daari jiray oo sheegi jiray inayna xumaan ka ahayan
ee ay tahay arin uu keenay masayar. Waxaan tusaaleyaal
dhowr ah aan kusoo qaadanaynaa sidii uu nabigu {NNKH}
ugu dulqaadan jiray, marka ay masayraan xaasaskiisa.

Waxaana kamid ahaa dulqaadkii xabiibkeena {NNKH}

Xadiiskan wuxuu ku yaalaa saxiixul bukhaariga

Wuxuu malab kasoo cuni jiray nabigu {NNKH} guriga gabadha uu qabay Ee Saynab bintu jaxshe oo maalin walba inta soo maro malabkaas oo nabigu {NNKH} uu aadka u jeclaana kasoo cuni jiray. Waxaa ka war helay dumarkii kale ee uu qabay nabigu {NNKH} in maalin walba uu malab kasoo cuno guriga saynab bintu jaxshe, halkaas oo ay ka mayasayreen maadama ayna iyagu haysan wax malab ah oo ay siiyaan nabiga {NNKH}. Hadaba waxay iswaydiiyeen waxa ay samayan karaan oo ay malabkaas uu gurigaas kasoo cunayana ay uga joojin lahaayeen nabiga {NNKH} Waxaa markaas tashaday Caisho iyo Xabso.

Waxayna ku heshiiyeen oo ay dajiyeen qorshahan, oo ay is dhaheen waa midka kaliya ee aad nabiga {NNKH} aad uga jari kartaan malabkaas. Xafso ayaa ku dhahday caaishooy waxaad samaysaa marka nabiga {NNKH} gurigaaga kuugu yimaado, waxaad ku dhahdaa rasuulkii allow Wax qadhamuun ayaa kaasoo urahaya ee ma xabagta maqaafiir la yidhaahdo ee geedka {curfudka} la yidhaahdo ka baxda ee aadka u qadhamuun miyaad soo cuntay, sidaas ku dheh marka gurigaaga uu nabigu {NNKH} kuugu yimaado. anigana sidaas Ayaan ku dhihi marka uu gurigayga iigu

yimaado.Nabiguna qorshaha loo dagay iyo waxan loo diyaariyay war kama hayo.Markuu gurigii caisho yimaaday nabigu NNKH isaga oo war moog ah, in loo tashadayna aan ogayan, ayeey caisho ku dhahday rasuulkii Allow wax aan fiicnayn ayaa kaasoo urahaya, ee ma geedkaas xabagtiisa ayaad soo cuntay waxayna sheegtay geedkii xabagta qadhmuunaa.Nabigana {NNKH} aad ayuu u necbaa waxa qadhmuun oo sida uu cadarka iyo udgoonka u jeclaa waad wada aqaanaan saxabadiisa waxay ku garan jireen, Meesha uu maro nabiga {NNKH} udgoon ayaa is qabsan jiray. Meesha uu soo fadhiistana udgoon waxaa ugu filnaa nabiga ayeey dhihi jireen. Markaas ayuu caisho ugu jawaabay maya ee xabagta aad sheegayso maanan soo cunin, ee waxaan umalaynayaa guriga saynaba, Ayaan malab kasoo cunay ee shinidii malabkaas samaysay ayaa lagayaabaa inay malabka kasoo dhalisay geedka aad sheekayso. Caisho way iska aamustay rasuulkuna waa ka tagay oo wuxuu aaday gurigii xafso. Markuu xafso usoo galayna sidii ay caisho hada kusoo dhahday oo in wax aan fiicnayayn uu kasoo urayo ayeey usheegtay, waxayna waydiisay in uu soo cunay xabagta geedkaas Markaas ayuu iyadana ugu jawaabay sidii uu caisho ugu jawaabay,

wuxuuna dhahay malabkaas aan gurigaas kasoo cunay ayaa lagayaaba in lagu jiro ee lkn waxaan idiin sheegayaa in uu xaaram iga yahay oonan dib danbe usoo cuni doonin mar danbe Kadibana qu'raan ayuu rabi soo dajiyay uu ku canaanayo nabiga {NNKH} waxa uu isaga xaaaram yeelay wax Alle u xalaaleeyay adiga oo xaasaskaaga ku raali galinaya. Waxaana loo sheegay dhaarta Meesha uu uga bixi lahaa ileen wuxuu ku dhaartay inuusan dib u cuni doonin malabkaas. Waxaa kale oo aad loo canaantay xafso iyo caisho oo ahaa kuwa jiyay qorshahan uu nabigu isaga xaaram yeelay iyaga oo ka baqayay in malabkaas ayna haysan ee gurigaas kale uu kasoo cunayo ay ku keentay inay sidaas u dhaqmaan waana ficilada ay keenaan masyarka xumaana ma aha ee waa jacayl ay uqabaan saygooda.

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَيَّنَ لَكَ مَرْضَاتُ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾﴾

Nabiyow maxaad isaga xarimi wax alle kuu xalaaleeyay si aad uraali galiso haweenkaaga Eebana waa danbi dhaafe naxariis badan

﴿ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ مَحَلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴾ (٢)

Eebana waa idiin cadeeyay waxa dhaartiinu ku xalaaloobi Eebana waa gar gaarihiina waana wax walaba oge falsan.

﴿ وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْهُ ﴾

﴿ بَعْضٌ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴾ (٣)

Ma xusuusan wakhtigii Nabigu ku qarsaday haweenkiisa qaarkood, hadal markaas ay ka warantay xaalkii, Eebana uu nabiga u daahiriya markaas uu Nabigu ogaysiiyay qaarkiis haweenaydii qaarna uu ka dhaafay markuu u waramay ay tidhi yaa kuu sheegay xaalkan Kuna yidhi waxaa ii waramay Eebaha wax walba oge ah ee yaqaana.

﴿ إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ

الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴾ (٤)

Hadaad Eebe u noqotaan inkastoo qalbigiinu iishay Eebe waa idiin dhaafi hadaadse isu kaalmaysataan Nabiga dhibkiisa waxaa u gar gaari Eebe, Jibriil iyo kuwa suuban ee mu'miniinta ah maa'igta kalena markaas kadib ayeey xoojin

﴿ عَسَىٰ رَبُّهُ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكَ مِثْلَ مُسَلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطٍ تَنَبَّتٍ عِيدَاتٍ

سَيِّحَتٍ ثِيَابٍ وَأَبْكَارًا ۝﴾

Wuxuu Eebe u dhowyahay, in Nabigu haduu idin furo Idiinkuna badalo kuwo idinka khayar badan oo Muslimiin Mu'iniin ah adeeca Eebe toobad keena Eebe caabuda soomana kuwo horay loo guursaday Iyo kuwo aan horay loo guursanba leh Hadaba marka Alle sareeye sidan u canaantay falkii ay sameeyeena ku tilmamay inuu ahaa mid khaldan, hadii aysan kasoo laaban oo toobad keenina, Alle nabiga ugu badalayo booskiina gabadho aad u qiiimo badan oo garoob iyo gabdho isugu jira Nabigu muxuu falkaas Qu'arnka kasoo dagay muxuu isagu kaga fal celiyay suubanuhu.xaasaskiisa muusan u cadhoon ma dilin hadal xun kumuusan odhan waayo waxaa uu ogyahay waxa ay usamaynayaan arinkaas inuu yahay jacayl ay isaga jecelyihiin Hadaba marka xaaskaaga aad ka aragto wax aadan ku farxin waxaa larabaa inaad daganaan iyo hadal dabacsan inaad ku dhahdo kuna dayato dhaqankii wanaagsanaa ee suubanaha NNKH}. Hadii xaaskaagu ay ku dhahdo waxabaa kaa uraya hakula boodin ee sual waydii adiga oon cadhoonin wajigana aan u badalin maxaa yeelay

Basharka midkii ugu qiimaha badnaa ayaa hadalkaas lagusoo dhahay mana uusan cadhoon si dagan oo qiimo badan ayuuna kaga gudbay arinkaas. Dulqaadkii nabiga {NNKH} ee xaasaskiisa waxaa kamid ahaa. Waxayna ku taalaa qisadana saxiil bukhaariga Nabiga oo xaaskiisa caisho ay la fadhido ayaa waxaa timaaday saynabo bintu jaxshe markaas ayeey saynab caisho maagtay nabigana waa fadhiyaa. Saynab caisho ayey waxka sheegtay caishan uma jawabayso oo nabiga {NNKH} ayeey fiirinaysaa Markay maagitaankii ay ka deyan weydey ayuu nabigu {NNKH} ku dhahay ujawaab oo iska celi Markaas ayeey caisho bilowday inay u jawaabto caisho waxay leedahay sidaan ugu waday Ayaan candhuufta ku ingajiyay oo ay ujeeda waan ka raayey Markaas ayuu nabigu dhahay walee inaad aabaha Abubakar aad ku banaantahay, Waxayna ku tusinaysaa dulqaadkii uu nabigu {NNKH} u dulqaadan jiray xaasaskiisa. Ma aysan dhacdeen labaadii xaas oo mur maya adigana aad joogto inaad u dulqaadato lkn Nabi muxamad {NNKH} oo dhex fadhiya ayeey sidaas dhacday waana u ulqaatay. Dulqaadkii Nabiga {NNKH} ee xaasaskiisa waxaa kamid ah. Isaga oo guriga caisho jooga

ayaa waxaa u timid marti Caisho oo cuntadii martida soo
Diyaarinaysa ayaa waxaa raashin soo dirtay oo guriga
caisho usoo dirtay Umu salama oo ogayad wax la'aanta
guryaha nabiga ka jirta rabtayna in martida nabiga
{NNKH} ay wax ay cunaan elaan.Waxayna soo dhiibtay
xeedho ay raashin ku jiraan Caisho waxay aragtay cuno
xeedho ku jirta oo ay soo dhiibtay Umu salamo oo
gurigeeda lasoo galiyay Xeedhadii inatay martidii ka
qaaday caisho ayeey cuntadii iyo xeedhadiiba dhulka ku
dhufatay Nabiga hortiisa iyo waliba martidii nabiga
{NNKH} hortooda .Hadii adiga oo rag waawayan oo marti
kuu ah ay xaskaagu inta soo baxdo martida hortooda ay
sidan kugu samayso maxaad samayan lahayad? waan hubaa
wax ugu yare ee aad samayan lahayad inay tahay inaad
meeshaas aad ugu gacan qaadi lahayad marka aad kali isku
noqotaana hadii aadan furin canaan badan iyo dhib badan
inaad gaadhsiin lahayad. Hadaba bal aan eegno nabi
muxamad {NNKH} waxa uu sameeyay iyo sida uu u
arkay arinta meeshaas ka dhacaday Nabigu {NNKH} waa
soo kacay xeedhadii oo jabtay ayuu inta iskusoo uruuriyay
raashinkiina Meesha kasoo guray, ninkii xeedhada waday
ee loosoo dhiibayna wuxuu u dhiibay mid ay caisho lahayd

oo guriga taalay oo uu dhahay midaas u gee Umu salama
rashinkiina inta soo guray ayuu martidii ukeenay waliba
intaas kaliya muusan ku aamusin ee wuxuu bilaabay inuu
ragii martida ahaa ee arkayay waxa Meesha ka dhacayay
ayna caisho wax khaldan inay samaysay ayna u arkin
wuxuuna ku dhahay.hooyadiin way masayartay, hooyadiin
way masayartay. Cajiib canaan uu cananto iska daaye
wuxuu bilaabay inuu u cudur daaro waayo rasuulku wuxuu
sidhab ah u yaqaana masayrka dumarka ka yimaada inuusan
ahayan wax laga ficil qaato, xumaana aysan ka ahayn ee
aytahay jacayl xadkiisa dhaafay oo aytahay in loo dulqaato
looguna samro wixii ka dhashaa. runtii dhaqankii
wanaagsanaa ee nabiga {NNKH } hadii aan ka sheekayno
waxaad areemaysaa sida uu u qiimayan jiray nabigu
{NNKH} dumarka iyo sida uu u karaamayan jiray oo runtii
wax gaadhi karaa uusan jirin xabiibkeena qaab la dhaqanka
dumarka. inbadan oo raga manta kamid ahna waxa lagayaab
su'aalo ay waydiiso gabadhiisa oo ah xageed ku
maqnayad iyo maxaad usoo daahday inuu u arko mid
khaldan oo xaqeedii iyo xuduudii dhaaftay inay tahay
aysana xaq ulahayan inay waydiiso arimihiisa khaaska ah

hadii martidaada hortooda sidan nabiga {NNKH} ku dhacday lagugu samayan lahaa maxaad samayan lahayad ? Nabigu {NNKH} wuxuu aad u amaani jiray Khadiijo oo ahayad xaaskii ugu horaysay ee uu guursaday caruurtiisana u dhashay oo runtii wanaag badan usoo gashay nabiga {NNKH}. Amaantaas faraha badana waxaa ka masayri jirtay caisho oo waxay ku odhan jirtay rasuulkii Allow aniga oo Alle ikaasiyay oo gabadh yar ah, habar waa hore dhimatay maxaa ku daba dhigay. Isaga oo aan ka cadhoon hadalka adag ee ay caisho isticmaashay, ayuu bilaabay rasuulku {NNKH} inuu u sharaxo khadiijo waxa ay ahayad, iyo Meesha ay kaga taalo rasuulka {NNKH}. Wuxuuna ku dhahay caishoy xili dadkoo dhan ay igooyeen ayeey I xidhiidhisay, xooloheedii bay igu garab istaagtay, caruur baa ilahay iga siiyay Marka waxba haka sheegin agtaydana aad ayeey ugu wayntahay ee. Jacaylka uu u qabo Khadiijo waxaad ka garanaysaa iyada oo dhimatay ayuu ehelkeeda isaka daaye xataa wuxuu xidhiidhin jiray iyada saxiibadeed oo haduu wax qasho wuxuu odhan jiray intaas hilibka ah Khadiijo saxiibadeed u geeya. Caisho iyo Khadiijo ismasoo gaadhin hadana caisho waxay sheegtaa inay

inbadan ka masayri jirtay waana sheeg sheegii badnaa ee rasuulkeena muxamad ah {NNKH} uu sheeg sheegi jiray. Inagana inabdan oo inaga mid ah waxaa muran ka taaganyahay qaraabadii gabadha aad qabto xidhiidhinteeda nabigana {NNKH} qaraabada iska daaye, xataa saxiibadood ayuu xaasaska uu qabo dartood ku xidhiidhin jiray. Marka dhaqankaa wanaagsan ee nabiga aan kaga dayano oo gabadha aan qabno ehelkooda aan xidhiidhino koley saaxiibadood way adagtahay inaan idhiidhinee. Marka aad akhriso siirada iyo dhaqan wanaaga nabiga {NNKH} uu kula dhaqmi jiray xaasaskiisa waxaad ogaanaysaa inuu ahaa midkii ugu karaamaynta badnaa dumarka ugu dulqaadka badnaa uguna naxariista badnaa. Hadii aad rabto bini damka inuu warkaaga aqbalo waxaa ka horeeya albigooda inaad furtid Qofkaad qalbigiisa furi kari waysid caqligiisa ma furi kartid Qalbiga maxaa lagu furaa ? Waxaa lagu furaa hadal wanaagsan ixtiraam iyo jacayl aad u muujiso qofka aad la nooshahay taas oo keenaysa hadii aad sidaas ula dhaqanto inaad qofkaas qalbigiisa aad si sahlan u furan kartid. Caisho ayaa waxay leedahay habeen habeenada ka mid ah oo Hayad habeen kii aan lahaa, Ayaan saqdii dhexe markay tahay waxaan bilaabay inaan gacantayda aan ku baadh

baadho nabiga Meesha uu jiifay maadama ay tahay meeshu mugdi, markaas ayeey gacantaydu ku dhacaday nabiga {NNKH} madaxiisa. Markaas ayuu toosay Rasuulku {NNKH} markaas ayuu igu dhahay. Ma shaydaankaagii ayaa kuu yimaaday caishooy isaga oo fahmay waxa ay xiligisaas u raadinayso nabiga inay tahay inay islahayad armuu aaday xaasaskiisii kale Markaas ayeey ugu jawaabtay oo rasuulkii Allow adigu maadan shaydaan lahayan. Markaas ayuu isaga oon ka cadhoon maxaad iigu hadal celinaysaana aan ku odhan, ayuu ku dhahay haa waan leeyahay lkn Alle ayaa iiga kaalmeeyay oo wuu soo islaamay, wax aan waanag ahayna ima faro. Qiso kale oo uu soo saaray nasai ayaa waxay leedahay caisho Habeen habeenada kamid ah ayaa waxaan waayay nabiga {NNKH} markaas Ayaan qolka ka dhex raadiyay markaas ayeey gacantayda ku dhacday nabiga {NNKH} lugihiisa isaga oo sujuudsan oo ducaysanaya Markaas Ayaan dhahay ayeey leedahay caisho walaahay adiguna xaalad ayaad ku sugantahay anigana xaalad kale Ayaan ku suganahay oo ay u jeedo. Anigu waxaan umalaynayay markaan ku raadinayay inaad xaasaskaagii kale aad aaday adigana salad iyo duco ayaad ku jirtaa. Maantana hadii hal kalmad ay

kuwaydiiso xaaskaga waxaa lagayaaba kalmadaas inay
gaadho meel halis ah oo heerkaba lagayaaba inay u keento
dhibaato aad uwayan. Nabi muxamadna {NNKH} sidan aad
u jeedaan ayuu ahaa mid u dulqaata, oo aan wax dhibaato
ah aan u arkin. Qiso kale oo tilmaamaysa dhaqankii
wanaagsana ee rasuulka {NNKH} iyo sdii uu ugu
dulqaadan jiray xaasaskiisa marka ay masayraan Caisho
waxay leedahay Allaha ka raali noqdee habeen
habeenadaydii kamid ah ayaa markii la seexday aniga oo
aan wali ga'm in nabiga {NNKH} uu moodayo inaan
seexday ayuu si tartiib ah u kacay, isaga oo shanqadha aad
u yaraynaya markaas ayuu dharkiisa qaatay kabihiisiina
xidhay Markaas Ayaan is dhahay ayeey leedahay wuxuu
usocdaa xaasaskiisii kale anigana si tartiib ah isaga oo aan I
dareemin ayaan ooga daba labistay oo dharkaygii aan usoo
qaatay rasuulkuna {NNKH} waa baxay aniga waan ka daba
baxay ayeey leedahay gadaashiisa isaga oo aan ii jeedin.
Sidaan u daba socaday ayuu gaadhay ayeey leedahay
qubuuraha Baqiic halkaas oo uu bilaabay inuu u duceeyo
Ducadii ayuu dheereeyay, aniga waan tiigsaday lkn waxaan
is dhahay ayeey leedahay caisho, marka ducada uu
dhameeyo ayuu aadi doonaa guryihiisa kale. Markuu

dhameeyay ayuu usoo laabtay xagii gurigayga markaan
arkay inuu xagayga usoo socdo,

Ayaan socodka hoosta ka boobsiiyay ayeey leedahay si
uusan u ogaan inaan daba socday, Nabiga {NNKH} waa
arkay. markaas ayuu isagana socodka boobsiiyay lkn caisho
waxay ka hor gaadhay gurigii waxayna seexatay meeshii ay
kasoo kacday, iyada oo iska dhigaysa inaysan guriga ka
bixin oo ay jiifto. Nabiga {NNKH} ayaa soo galay oo
arkayay caisho inay daba socotay, markaas ayuu ku dhahay
isaga oo la hadalay Caishooy Umaanan jawaabin Ayeey
tidhi Nabiga {NNKH} waa ku celiyay isaga oo ila hadlaya
oo ileh caishooy. markaas ayuu idhahay caishooy maxaad la
neef tuuraysaa. anigana waxaan ku dhahay waxbo ma jiraan
markaas ayuu igu dhahay waad ii warami waxa aad
samaysay, ama Alle ayaa ii warami waxa aad samaysay.
markaas Ayaan ku dhahay ayeey leedahay oo wax walaba
oo qofka u qarsoon Alle ma ogyahay. Rasuulkuna NNKH
haa ayuu ku dhahay. markaas ayeey u sheegtay inay ka daba
baxaday, iyada oo ka baqaysay inuu xaasaskiisa kale uu
aado. Nabigu {NNKH} wuxuu haystaa fursad uu ku
canaanto maadama caisha malaheedii uusan noqonin sidii
ay is lahayad, oo uu ku dhaho ma aniga ayaad iga

shakinaysaa, oo aad idaba galaysaa lkn bal aan eegno sida uu ula dhaqmo iyo waxa uu ku dhahay. hadii mid inagamid ah ay xaaskiisa sidaas ku samayan lahayad sidee ayuu habeenkaas xaalkiisu noqon lahaa runtii inaan barano dhaqanka wanaagsan ee nabiga wuxuu dawo uyahay gurigeeda iyo nolosha heerkeena markaas ayuu rasuulku {NNKH} uu ku dhahay si Naxariis iyo wanaag badan ay ku jirto ma waxay kula tahay in Alle iyo Rasuulkiisa ay ku dulminayaan, oo habeen aad leedahay aan qof kale kaa siinayaan. markaas ayuu bilaabay inuu u sharaxo, caisho Sababta uu u baxay, isaga oo ay ogaatay caisho inusan aadin meeshii ay umalaynaysay. lkn xabiibkeenu {NNKH} wuxuu bilaabay inuu si ay qalbigeeda aysan wax shaki ah uusan ugalin una dareensiyo inuusan u cadhoon, waxa ay samaysayna uu yahay wax aan canaan lahayan, ah oo masayr iyo ilaalin ay nabiga {NNKH} ay ilaashanayso uuyahay ayuu ku dhahay Jibriil ayaa ii yimaaday, wuxuuna I amray inaan ubaxo qabriyada kuyaala baqiic si aan ugusoo duceeyo Markaas Ayaan amarkii ajiibay aniga oo hadalka hoos u dhigaya, si aadan u toosin oo intaan kaa maqnahay aadan cidlo u dareemin. Bal eeg Naxariista nabiga {NNKH} uu xaasaskisa ugu naxariisan jiray, iyo

Sida uu qalbigooda u ilaalin jiray Sidaas ayaana ku baxay oo aan ugusoo duceeyay markaan dhameeyayan waan soo laabatay. Markuu hadalka dhameeyay rasuulku {NNKH} muusan hadalka sii wadin ee dhinca ayuu dhulka dhigay waana seexday. Masayarka macnihiisa waa inaan si wanaagsan u fahanaa dulqaad badana aan la nimaanaa Marka ay xalaadaas oo kale ay timaado Intaas Ayaan kusoo afmeerayaa, dhaqankii wanaagsanaa ee marka ay masayraan xaasaskiisa uu kula dhaqmi jiray xabiibkeena Muxamad (NNKH) Taas oo aan isleeyahay xal ayeey unoqonaysaa waana xalka ugu wanaagsan ee lagu xalin karo masayarka oo ah inaadan ka ficil qaadanin, dulqaad iyo daganaan badana aad la timaado.

3: Kaftankii iyo sheekadii uu Rasuulku

{NNKH} xaasaskiisa ku maaweelin jiray

Wuxuu nabigu {NNKH} jeclaan jiray, sidii uu xaasaskiisa uu u raaligalin lahaa, niyadooda iyo qalbigooda uu u dagi lahaa, farxadna uu ugu abuuri lahaa qalbiyadooda. Qisadan oo ku timid saxiixul bukhaariga ayeey caisho waxay leedahay Maalin ciid ah ayaa waxaa masaajidka ku ciyaarayay oo ku taba baranayay niman mad madow oo

eeboyaal ama waran ku ciyaarayey.Markaas ayuu rasuulku igu dhahay ayeey leedahay marabtaa inaad daawato caishoy

Haa Ayaan ugu jawaabay ayeey leedahay oo waxaan ku dhahay rasuulkii Allow waan rabaa inaan daawado

Kadibna waa soo istaajiyay caisho, oo wuxuu nabigu {NNKH} iska mariyay xaga danbe si ay halkaas uga daawato ciyaarta Meesha ka socota iyada oo laf gadhkeedka ka saartay garabka nabiga {NNKH} dhabankeedana saartay midka nabiga {NNKH} halkaas ayeeyna ka fiirsanaysay ciyaarta iyo tababarka Meesha ka socda Nabiga {NNKH} wuxuu ku leeyahay ragii ciyaarayay tababarta si aan aniga udaawado.Mudo markaan fiirsanayay ayeey leedahay ayuu igu dhahay Nabigu {NNKH} caisho bas miyaa. Markaas Ayaan ku dhahay maya wali weeyaan rasuulkii

Allow.Hadana mudo kale Ayaan sii daawanayay markaas ayuu igu dhahay caisho bas iyaa. Anigana waxaan ugu jawaabay maya waa wali ee ha dag dagin rasuulkii Allow.

Bal waxaad qiimaysaa gabadh yar oo da'yar oo ciyaar daawanaysa mudo intee le'eg ayeey ku daalaysaa Iyo sida uu Nabigu {NNKH} u ahaa mid u dabacsan aadna ugu nugul raali galinta xaasaskiisa Mar kasta oo uu iwaydiiyo

Rasuulku {NNKH} oo uu igu dhaho ma daashay,

waxaan ku odhanayay maya ma daalin iyada oo laga yaabo inaa daalay. Waxaan sidaas u sameeyay ayeey leedahay dumarka kale inay ogaadaan Meesha aan ka joogo Nabiga {NNKH} iyo qiimaha aan agtiisa ku leeyahay. Xaaskaaga oo ciyaar banaan daawanaysa oo waliba mudo dheer rabta inay daawato, ma dhici lahayad inaad utaagnaato adiga oo iyada ku raali galinaya Way adagtahay in sidaas uu Rasuulku sameeyay {NNKH} iyo wakhtigaas badan ee uu ku bixiyay inay xaaskiisa ay ku qanacdo, maanta inaan samyno taasina waxay ku tusinaysaa dhaqankii wanagsaan ee nabigeena uu xaasaskiisa kula dhaqmi jiray Naxariistii iyo dhaqankii wanaagsanaa ee dumarkiisa uu kula dhaqmi jiray waxaa kamid ah. Sida uu soo warinayo imam bukhaari wuxuu leeyahay Xaaskii Nabiga {scw} ee Safiyo ayaa maalin waxay ubaahatay inay fuusho riti ama awar markaas ayuu Nabigu {NNKH} inta awrkii agtiisa soo isaatagay ayuu lawgiisa u dhigay si Safiyo ay lawga nabiga intay ku istaagto ay sidaas ku fuusho awrka iyada oo salaan ka dhiganaysa lugta nabiga. Cajiib wuxuu u dhigayo waa lawgiisii barkaysnaa ee uu rabo inay ka dhigato salaan Wuxuu sidaas u samaynayaa xabiiibku {NNKH} inuu raali

galiyo dareensiiyana Meesha ay ka taagantahay iyo sida ay qaali agtiisa ay ugu tahay. Malaga yaabaa in xaaskaaga oo manta bas fuulaysa inaad inta lugtaada u dhigto inaad baska sidaas ku saarto? Dhaqankii wanaagsana Ayaan sii tilmaamaynaa ee Nabiga {NNKH}. Waaxaa sugan inuu xaasaskiisa la ciyaari jiray Nabiga {NNKH}. Caisho oo ka sheekaynaysa ayaa waxay leedahay inta uusan hilibka ifuulin ee aan ahaa gabadha yar Ayaan orotanay Nabiga {NNKH}. Markaas Ayaan ka badiyay oo aan ka guulaystay Wakhti danbe oo aan hilibaystay Ayaan hadana mar labaad tartanay markaas ayuu iga dheereeyay oo iga guulastay. Wuxuuna igu dhahay caishooy tan waxaad u tuurtaa midii waagii aad iga badisay oo waxba iskuma lihin hada. Mashallah waxaas ayaa jacayl iyo naxariis ah dhaqanka nabiga {NNKH} mid aan ka dhargi karno ma ahan mar walba oo aad siiradiisa akhrisana waxaa kuu sii siyaadi jacayl iyo inaad ka barato dhaqankiisii wanaagsanaa. Hadab wali xaaskaaga adiga oo raba inaad raali galiso mala tar tantay ama mala bartantay?

Mise waxay kuula muuqataa wax haboon inaysan ahayan, waxaad ogaataa in xabiibkeenu uu sidaas sameeyay oo la

tartami jiray lana kafatami jiray xaasaskiisa. Xataa xaasaska uu qabo caruurta ay dhaleen ee ay raga kale u dhaleen ayuu ciyaarsiin jiray wuxuuna ahaa mid aad ugu dabacsan dumarka iyo caruurta u sheekeeya aadna ugu naxariista inaan ku dayanana ay waajib nagu tahay Arinta cajiibka ah ee Rasuulku samayan jiray waxaa kamid ah inuu xaasaskiisa uga sheekeeyo sheekooyin cajiib ah oo runtii xigmad badan leh markii aad maqashana aad kala dhex bixi dooonto wax aad kuu anfac. Waxay leedahay caisho habeen habeenada kamid ah ayuu wuxuu iiga sheekeeyay heekadan Waxaa isu yimaaday ayuu idhahay Nabigu {NNKH} 11 dumar ah kuwaas oo ku heshiiyay inay gabadh kasta ninkeeda ceebihiisa iyo dhaqankiisa ay ka sheekayso waxbana aynan u qarinin

1: midii koobaad ayaa waxay tidhi

ninkaygu waa sida neef geel ah oo wayad ah kaas oo saaran buur korkeed waxayna u jeedaa ninkaygu wax faaido ah oo aan ku qabo ma jiro sidaas oo ay tahayna waxaan ku qabaa dhib

2: midii labaadna waxay tidhi

Anigu ninkayga ka warami maayo hadaan warkiisa idiin bilaabana waxaan ka yaabi inaan waxba ka tagi waayo marka warkiisa halkaas igaga xidh Halkaas ayeeyna kaga baxday.

3: midii sadexaadna waxay tidhi

Ninkaygu horta waa nin dheer oo si nacasnimo ah ubaxay Hadaan hadlo wuu ifuri. Hadii aan aan amusana wax I reeraysanaya oo wax igu falaya ma jiro

4: midii afraadna waxay dhahday

Ninkaygu Meesha tihaama layidhaahdo habeenkeeda oo kale ayaad moodaa Mana qabooba mana kululo

Lagama baqo lagamana daalo, Waa nin dabeecad wanaagsan oo aan kuluyi ahayn aadna u macno san.

5: midii shanaadna waxay dhahday

Waxay tidhi ninkaygu markuu guriga soo galo wuu haramacadoobaa Haramacadku dabeecad ayuu leeyahaday oo lagu yaqaanaa waxayna tahay Waxaa lagu sheega xooga nacas nimo ah iyo Inuu sharkiisu uu yaryahay huradiisana ay badantahay Marka waxay ujeeda ninkaygu xaga sifada wuxuu kala wadaagaa haramacdku, oo waa nin sharkiisu

yaryahay oo hurdadiisuna ay badantahay. Guriga markuu soo galo sariirta ayuu ku dhacaa oo waxba kuma qabno, marka uu baxana ee uu banaanka aadana waa libaaxooba ayeey dhahday. Guriga markuu yimaadana nin wixii kharash ahaa een isticmaalay iwaydiiya oo ila xisaabtama ma ahan oo xagaas waaka wanaagsanyahay lkn sida kale Ayaan waxba loogu qabin

6: midii lixaadna waxay tidhi

Ninkaygu haduu wax cunayo cuntada wuu badsadaa oo hal mar ayuu liqaa. Haduu wax cabayana wuu fuuqsadaa oo waxba ma hanbeeyo .Haduu seexdana waa is duuduubaa gacantana marada ma galiyo oo maba ogaado waxa Meesha ku qarsoon si uu murugtajirta u ogaado. Waxayna ula jeedaa hawshii go gosha ma qabto. Intaas Ayaan kusoo gaabinayaa si ay san iigu dheeraan waxaana kusoo gaba gabaynayaa haweenayda ugu danbaysa oo ahayad mida aan shekhada usoo qaatay Qisadan oo dhamaystirana waxaan ka heli hadii aad usii baahato inaad ogaato saxeexul bukhaariga halkaas ayaad ka heli inshallah. Hadaba aan usoo laabto haweenaydii ugu danbaysay oo ahayad mida ay qisadan loogu magac daray oo ah Meesha ay qisadu kusocoto iyo muraadka aan ka leenahay sheekadan.

11: Midii ugu danbaysay oo la yidhaahdo Umu Zarcina
waxay dhahday iyada oo ninkeeda ka sifaadkiisa
tilmaamaysa.

Ninkayga abuu Zarci baa ladhahaa maxaad ka taqaanaan idinku Abuu Zarci? Dhagahayga iyo jidhkayaga wuxuu ka buuxiyay dahab Cududayda iyo muuqalkayga hilab ayuu ka buuxiyay oo si quruxbdan ayuu ii Dhaqaaleeyay.

Muuqalkayaga aad ayuu u qurxiyay, dahab iyo waxa dumarku isku qurxiyaan waa isiiyay. Aad ayuuna iiga farxiyay sida qiimaha iyo karaamada leh ee uu ii karaameeyay qalbigayga faraxad iyo wanaag badan ayuu ka buuxiyay. Waxaan ka dhashay ayeey leedahay heer adhi lay ah oo adhiga dhaqda intuu igasoo ka xeeay ayuu wuxuu ikeenay reer geelay ah, oo geela dhaqda oo xoolo aduuna ka buuxa, geel fardo iyo iyo dhamaan meersiyada dadku ay dhaqdaan oo dhana Alle ku manaystay, oo barwaaqaysan halkaas ayuu ikeenay ayeey leedahay. Wuxuu kale uu u dhex geeyay ayeey leedahay beero adiga nimco aduun ayuu I dhex keenay ayeey leedahay Umu Zarci. Waxay ka sheekhaysay oo ay aad u amaantay kuna dheeratay ninkeeda hooyadii, walaashii, iyo familkiisa oo ay wanaag badan iyo amaan usoo jeedisay.

Anaga oo ninkayga sidaas isugu fiican ayuu maalintii danbe igasoo baxay ayeey leedahay Umu Zarci .Waxayna ahayad ayeey leedahay xiligaas xili barwaaqo ah oo caanaha la lulayo xooluhuna ay dhaleen. Markuu igasoo baxay ayaa wuxuu la kulmay haweenay labo ilmo haysata oo aad moodo labo haramacad sida ay u koreen oo aad u quruxsan. Haweenkaas oo nuujinaysay labadaas ilmood.

Markii uu la kulmay haweenkii labada ilmo wadatay halkii ayuu ku guursaday aniga waa ifuray . Markii uu I furay waxaa iiga danbeeyay ayeey leedahay Umu Zarci ninkale oo iguursaday Ninkan danbe ee iguursaday laftiisu ma xumayan nin aad u qiimo badan ayuu ahaa oo xoolo badan leh. Nin faras isaaaray ayuu ahaa wuxuuna ahaa nin geesi ah oo dagaalyahay halis ah Xoolaha nooc uusan

igasiina ma jiro ayeey leedahay Wuxuu kale oo uu ii ogolaaday xoolahan wixii Aan doonana inaan ka siin karo ehelkayga iyo qaraabada aniga ila dhalatay.

Waxan aan soo sheegay ee aan ninkan danbe kusoo sheegay marka loo barbar dhigo ayeey leedahay ninkaygii hore ee Abuu Zarci Weelashiisii Abu Zarci weelkii ugu yaraa ma

gaadhi karoo o ma buuxin karo .Waaa Meesha la yidhaahdo jacaylka waxaa iskaleh qofka hore Hadaba danta uu kalahaa maxay ahayad inuu Nabigu {NNKH} ka sheekeeyo qisadan iyo 11 haween iyo ragooda waxa soo dhexmaray. Xigmada ku jirto ee aan uga baahanahayna axaytahay sheekadan? Xigmada ku jirta waxaad ogaan doonta hadalka uu Rasuulku caisho ku odhan doono ayaad ka fahmi doontaan.

كنتُ لك كابي زرع لأم زرع

Marka uu dhameeyay sheekada Nabigu {NNKH} ayuu caisho ku dhahay aniga waxaan kuu ahay sidii uu Abuu Zarci u ahaa Umu Zarci, laakiin ku furi maayo.

Khaladka uu Abuu Zarci galay wuxuu ahaa haweenkii uu waxaas oo wanaag ah usoo sameeyey, markii u danbaysay ayuu furay oo halkaas ayuu ku khaldamay xaga ladhaqanka intuu la noolaa si wanaagsan ayuu ulasoo dhaqmi jiray. Hadaba waxaad meeshaas ka ogaanaysaa sida xabiibkeenu {NNKH} uu u ahaa dumarkiisa ee uu ugu da'daali jiray inuu raali galiyo qalbigooda farxad iyo wanaag ka buuxiyo, shekadana wuxuu rabay inuu caisho ku tuso Meesha ay ka joogto iyo sida uu u jecelyahay oo ay

ugu wayantahay qalbigiisa.11 dumar uu kasoo sheekeeyay danta laga lahaana waxay tahay in haweenku ayna nasiib uwada yeelanayn inay helaan nin wanaagsan qiimo badan baari u ah u nugul. Laakiin ay caisho ay nasiib u yeelatay inay hesho basharka midii ugu qiimaha badnaa oo Nabi Muxamad ah {NNKH}.Dhinaca kale wuxuu ka tusayaa xabiibkeenu sida uu ugu da'daali jiray xaasaskiisa iyo maaweelintooda u sheekayantooda iyo inay agtooda qiimo ku leeyihiin wakhtigiisa qaaliga ah na uu diyaar uyahay inuu la qaybsado. Inaga oo og sida uu mashquul u ahaa iyo inuu ahaa aduunkaan ku noolahay oo dhan midkii loosoo diray oo runtii aan ahayan mid la qiyaasi karo waxa shaqo ah ee hortaalay Nabiga {NNKH}.Hadana sidaas oo ay tahay ma uusan ka mashquuli jirin waxkhti badana waa siin jiray xaasaskiisa Adiga oo lagayaabo wax camal ah inaadan hayn ama saacado koobad shaqeeya mashquul badana uusan ku hayn ayaa lagayaabaa inaadan waligaa xaaskaaga aadan sheeko la wadaagin ama aadan jeclayan inaad wakhti badan aad galiso xaaskaaga. Hadaba hadii aan rabno in nolosha guryaheenu inay noqoto mid qiimo badan mid lagu nagaado farxad badana laga helo waa inaan ku dayanaa Nabi Muxamad {NNKH} oo runtii ahaa tusaalaha ugu

qaalisan ee aan ku dayan karno waa hadii aan rabno inaan guulaysano Waxaad is waydiisaa akhriste yahow sharafta badan hadii aad xaas leedahay waligaa marka aad soo dheelmato xaaskaaga ma uga sheekaysaa sheekooyin xiisa leh oo aad ogtahay marka ay maqasho in qalbigu ugu dagayo ? Hadiise iyada ay kuu sheekayso matahay dhagayte fiican oo si niyad ah u dhagaysta sheekada gabadhaada. Sida aan ujecelnahay marka aan sheekaynayo in la ina dhagaysto inagana waa inaan u dhagysana marka ay inoo sheekaynaan Waxaa layidhi Eebe waxa uu labada dhagood iyo afka inoogu sameeyay xigmad uu ogayhay oo ah in dhagasigeenu ka bato hadalkeeno sabatoo ah afku waa mid kaliya dhagaha waa labo dhagood **Twain** oo qoraa aduunka can ka ah wuxuu dhahay haday ahaan lahayad inaan hadalno inkabadan inta aynu dhagaysano waxaynu yeelan lahayan labo carab iyo hal dhag. Dulucda hadalku waa inaan marka xaasku inoo waramayso inaan si wanaagsan u dhagsano. dhagta u raaricino dareensiinan waxa ay sheegayso inuu yahay, mid qiimo ku fadhiya in la dhaysatana mudan. Hadii aad tilmaantaas leedahay waxad ogaataa inaad tahay mid haya wadadii Nabiga {NNKH}.

Hadiise aadan ahayan mid ku sifaysan waxaan kugula talinayaa inaad isbadal aad samayso, si nolosha gurigaag ay u hagaagto, mid sida aad hada ku jirta ka fiicana ay kuugu noqoto. Murtida iyo nuxurka in aad xaaskaga u sheekayso waa kamid ah 1 inay ogaato inaad wakhtigaag qaaliga ah aad diyaar ulatahay inaad la wadaagto. 2 shekada iyo wada adalka guriga oo xal ka ah in wax badan oo aadan ogaan lahayn inaad hesho oo macluumaad kaa qarsoona ah.

3 inuu guriga uu noqdo mid is jacayl iyo farxad ku dhisan xiisana yeesho maaweelada dhexdiina ah ay keento jacayl iyo wanaag badan.

4 : Cadaaladii nabiga {scw} ee xaasaskiisa.

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَنْبَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ﴾ (٢)

Hadaad ka cabsataan inaydaan ku cadaalad falin agoonta guursada, wixii idiin wanaagsan oo haween ah labo, saddex, iyo afar, hadaad ka cabsataan inaydaan cadaalad falin mid kaliya [guursada] ama waxay hanatay gacmihiinu, saas ayaa u dhow inaydaan jawrfalin.

عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال من كانت له امرأتان
فمال إلى إحدهما جاء يوم القيامة وشقه مائل .

Waxaa Nabiga {NNKH} ka sugan inuu dhahay Ninkii ay u sugnaatay labo dumar ah oo midood u eexda maalinta qiyaamaha wuxuu imaanayaa isaga oo labadiisa garab mid kamid ah dhulka ku dhacay oo jiidaya. Inshallah waxaan qayabtan ku soo gudbin doonaa sidii ay ahayad dhaqankii nabiga {NNKH} ee dumarkiisa dhinaca u cadaalad samayanta maadama aan soo tilmanay sida uu ahaa marka uu guriga joogo iyo waxa uu ka qaban jiray iyo dhaqamo wanaagsan oo uu lahaa Rasuulkeenu {NNKH}. Cadaaladii rasuulka waxaa kaaga filan inaad ogaato uu xaasaskiisa uu u cadaalad fali jiray Markii uu xanuunsaday xanuunka uu u dhiman doono isaga oo aad u liita ayuu hadana marka uu soo yara miyir sado odhan jiray cawa gurigee Ayaan ahay. Isaga oo ka fogaanaya inuu guri aan habeenkisa ahayan inuu ku baryo Markaas ayuu xaasaskiisa isagu yeedhay rasuulku {NNKH} isaga oo usoo gudbistay, codsi ah inuu aad u liito oo ay ku adagtahay inuu habeenka guri loo qaado kana dalbaday inta uu xaalku dhan uun ugu dhacayo in guriga Caisho loo daayo oo halkaas lagu baxnaaniyo. Kadibna way u ogolaadeen wayna ka aqbaleen

codsigiisa halkaasana waxaad ka garanaysaa cadaaladii uu Rasuulku {NNKH} xaasaskiisa uu kula dhaqmi jiray xataa isaga oo xanuunkii uu ku dhiman lahaa ku jira. Rasuulku {NNKH} cadaaladisii waxaa kamid ah marka uu baxayo ee safar aadayo, mida uu jecelyahay muusan ahayan mid iska kaxaysta ee wuu u qori tuuri jiray mida nasiibkaas kusoo baxadana wuu kaxayasan jiray oo way raaci jirtay . Inuu u qori tuuri jiray inta dhamaan isugu yeedhana waxay ku sugantahay saxiixul buxhariga Rag badan oo xaasas badan qaba maanata waxa ay samaynayaan markaad aragto waxaad ogaan in agtiisa wax cadaalad ah aysan oolin inbadan oo raga manta kamid ahna hadii isaga oo heer leh uu guursado gabdh yar waxaa laga yaaba inuu midaas yare e cusub uu iska ag dago oo uuba iska hilmaamo xaaskiisii hore waana cadaalad daro in aad mida cusub dhankeeda aad iska fadhiisato waxaana kusoo arooray hanjabaad iyo waciid aad halis u ah ninka calaadada ka taga maalinta Qiyaamo Qalbiga isagu ma ahan wax adiga gacantaada ku jira oo xaasaskaaga inaadan isku si ujeclaan waa wax aan dhici Karin, taasna wax danbi ah kaasoo gaadhi maayo lkn waxa danbi kaasoo gaadhi maalinta qiyaamana lagu qabsan waa inaad wixii dhaqaale ah iyo wixii kale ee aad

hayso aad ukala badiso oo si siman aad u siin waydo.

Taabicigii waynaa ee Mohamed ibnu siirayan wuxuu dhahay isaga oo raba inuu inoo tilmaamo cadaalada looga baahanyahay ninka labada xaas leh. Wuxuu dhahay hadii aad labo xaas aad leedahay oo gurigan aad kasoo wayso qaadatao waa inaad gurigaas kalena aad kasoo wayso qaadataa Mujaahid isagana waxaa ka sugan inuu dhahay marka aad qabto labo xaas hadii mid markaad la kulmayso aad cadar soo marsatay mida kale marka aad u tagaysana waa inaad iyadana cadarkii aad soo marsataa. Runtii dhaqanka manta jira iyo markaad fiiriso midkii hore waxaad arkaysaa kala duwanaan aad uwayan oo u dhaxaysa labada dhaqan. Ninkii raba inuu akhiro badbaado ee is dhaha waad awooda inaad cadaalad samayso ha guursado dumarka hana u cadaalad sameeyo. Kii kale ee is og inuusan cadaalad samayan Karin waxaba yuusan naftiisa ciqaab iyo cadho Alle u horseedin ee halka Alle u qoray haku gaabsado Sidaas ayaana u dhib yar aakhirana uga fudud isagan uga xisaab yar. Cadaaladii Nabiga {NNKH} intaas Ayaan kusoo afmeerayaa waxaana inagag filan tusaalaha koobaad iyo midka labaad ee aan soo sheegnay

taas oo qofkii caqli u saaxiib ah uu ka garan karo Meesha uu ka taagnaa Rasuulku calaadada iyo sida uu ugu da'daali jiray cadaalada.

5: Dardaarankii uu u Dardaarmay Dumarka

Rasuulkeenu {NNKH} iyo in Wanaag loo Sameeyo.

Wuxuu inbadan Nabigu {scw} ka dardaarmay dumarka isaga oo dar daarankiisii ugu danbeeyey ee umadan uu la dardaarmay uu si gooni ah raga dardaraan usiiyay inay dumarka u naxariistaan oo ay wanaag usameeyaan.

عن قول النبي ﷺ في حجة الوداع: ألا واستوصوا بالنساء خيراً فإنما هن عوانٍ عندكم،

Dar daarankiisii ugu danbeeyay waxaa kamid ahaa ee xajatul wadaac In dumarka wanaag loo sameeyo isaga oo Rasuulku {NNKH} uu ku tusaaleeyay, dumarku inay ka dhiganyihiin sida qof adiga kuu xidhan oo kale maadama ay caruurtaada korintooda iyo wax walba oo aad ubaahantahay ay kuu samaynayso oo ay utaagantahay mar walba Wakhtigeeda oo dhana ay galinayso sidaad horumar ku gaadhi lahayad.

وعن أبي هريرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (أَكْمَلُ
الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خَلْقًا، وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ)
رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

Waxaa kale oo nabiga ka sugan {NNKH} inuu dhahay

Mu'miniinta waxaa ugu dhamaystiran xaga iimanka midka
ugu dabeecada wanaagsan. Midka ugu akhyaarsana waa
midka xaga hawaankiisa ugu akhyaarsan Hadaba dar
daaranka Nabiga {NNKH} ee dumarka in loo
wanaagsameeyo aad ayuu ubadnaa. Iyaas Binu Cabdilaah
Allaha ka raali noqdee ayaa wuxuu dhahay Nabiga
{NNKH} inuu yidhi. War ragoow ha garaacina adoomada
Alle oo uu markaas ula jeedo dumarka aad qabtaan.

Cumar Binu Khadaab ayaa Nabiga uyimid oo ku dhahay
Rasuulkii Allow dumarkii waxay ku dhiiradeen ragii
maadama oo aad dhahday yaan la taabanin Markaas ayuu
Rasuulku {NNKH} wuxuu fasaxay haweenku marka ay
xuduudeeda talowdo inuu ninku markaas edbin karo .Sida
qu'ranka rabi ku sheegay. Kadibna waxaa yimaaday dumar
farabadan oo dacwo ah ayaa gurigii Nabiga {NNKH} usoo
dacwo tagay iyga oo ka cabanaya ragooda oo si aan
wanaagsanayay ula dhaqmaya. Markaas ayuu dhahay

xabiibkeenu {NNKH} waxaa gurigayga yimaaday dumar kasoo dacwoonaya ragooda iyo garaaca ay ku hayaan.

Waxaad ogaatan kuwaas dumarkooda ay kasoo dacwoonayaan inayna akhyaartiina ahayan Marka waxaan halkaas ka garanaynaa ninka aan xaaskiisa si wanaagsan oo la dhaqmin si walaba oo uu marka bananka lajoogo uu akhyaar isaga dhigo inuusan raga midkiisa akhyarta uusan ahayan laguna darayan sidaasna waxaa noo cadeeyay Nabi Muxamad (NKH).

عن أبي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: الْمَرْأَةُ كَالضِّلْعِ، إِنْ أَقْمَتَهَا كَسَرْتَهَا، وَإِنْ اسْتَمْتَعْتَ بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا وَفِيهَا عَوَجٌ .

Wuxuu dhahay Nabigu {NNKH} Haweenaydu waa sida feedh qaloosan oo kale hadii aad isku daydo inaad toosiso waad jabinaysaa. Hadii aad rabto inaad ku raaxaysato oo aad ku intifaadana iyada oo sidaas ah ayaad ku intifaacaysaa oo qaloocaas ah, Hadiise aad damacdo inaad toosiso waad jabinaysaa Jabin teeda waa furiinkeeda. Soomalidu waxay tidhaahdaa.

Dumar waa loo samara ama waalaga samara

Hadaad usamri waydo gabadh la aan ayaa kugu dhihi

Hadaad usamirtana oo waxa dhib ah ee xageeda kaaga

yimaado aad dusha u ridatana, ajir iyo wanaag badan ayaad

heli aduun iyo aakhiraba. Dar daarankaas uu ina farayo

Nabiga {scw } waa mid uu isagu ficil ahaan usoo sameeyay

hadii aad Akhriso siiradiisa inbadan waxaad arkaysa sida uu

xaasaskiisa ugu ahaa mid aad ugu dabacsan oo u naxariis

badan Inagana waxaa la inaga rabaa inaan ku dayano

xabiibkeena {NNKH} oo aan dumarkeena iyo xaasaskeena

aan wanaag usamaynaa inaga oo ku dayanayna Rasuulka

{NNKH}. Dhanka kale wuxuu sidoo kale aad ula hadlay

nabigu NNKH dumarka isaga oo meelo badan kusoo

waaniyay si ay u ogaadaan qiimaha iyo karaamada uu

kuleeyahay saygeeda.Wuxuuna dhahay xabiibku NNKH.

Dumarka waxaa ugu qiimo badan,mida saygeedu marka uu

fiiriyo ay farax galiso, hadii uu amrana oo wax faro

adeecda, hadii uu ka maqanyahayna xifdida nafteeda,iyo

maalkiisa.Waxaa kale oo ka sugan nabiga NNKH. Xadiis

uu soo warinayo abuu hurayra {allaha ka raali noqdee Hadii

ninku xaaskiisa uu ugu yeedho go'gosha oo ay iido,sidaasna

uu isaga oo u cadhaysan uu ku seexdo, malaagita ayaa nacladaysa ilaa waagu uu ka baryo. Muslim {1436} bukhari {3065}. Arin sahlana ma ahan walaashayada muslimada ah in malag aan Alle waligiis aan caasin, uu habeenkii oo dhan uu ku Nacladayo. Marka in aad iska ilaalisoo inaad ku dhacdo inaad amar diido aad samayso oo dhibkan aan soo sheegnay uu markaas kugu dhaco. Waxaa kale oo aan la ogolayn sida uu soo wariyay saxaabigii jaliilka ahaa abuu hurayra {allah ka raali noqdee} inuu nabigu NNKH uu dhahay. Uma banana gabadhu inay soonto, soonkana waa midka sunaha ah ninkeeda oo jooga inuu isaga idan ka qaadata mooyaane, gurigiisa isaga oon ogolaan inayan cid kale soo galin Karin Hadiiba soonkii sunaha ahaa ee cibaadad ahaa la yidhi ma soomi karto ninkeeda oo jooda inay fasax waydiisato mooyane maxaad umalayan wixii kale. Waxa aad ku Deecaysana waa wax aan ahayn macsiyada Alle wixii kasoo Hadhay waa inaad u baarinimo samaysaa saygaaga si aad aakhiro iyo aduunba u liibanto. Hadalka ugu danbeeya ee aan kusoo gaba gabaynayo oo ah hadal lagu dhaho gabadha iyo saygeeda midkii ugu culusaa ee uu dhaho nabiga NNKH wuxuu ahaa. Xadiis uu soo saaray saxaabiga jaliilka ah Abuu hurayra {allaha ka raali noqdee} inuu

Nabigu dhahay Hadii aan qof amri lahaa inuu qof kale u sujuudo,haweenayda ayaan amri lahaa inay ninkeeda u sujuudo. TirmidiWaxaa kale oo xabiibkeena ka sugan inuu dhahay Haweenaydii dhimataa,iyada oo ninkeedu uu raali kayahay, janada ayeey galaysaa.Tirmidi Waxba sharaxaad badan uma baahana labada xadiis ee ugu danbeeya waana inoo muuqataa sida nabigu NNKH uu u adkeeyay gabadha oo saygeeda ama ninkeeda khilaafta iyo danbiga ka dhalanaya inta uu leegyahay Hadii gabadhyahay aad baariyad noqoto ninkaaga aad raali galiso sida nabigu NNKH sheegay jano ayaad ku mutaysan. Hadii kale oo aad dhib iyo dhibaato ninkaaga u gaysatana danbi iyo dhibaato ayaad mutaysan Labada dhinacba nabigu NNKH aad ayuu ula dardaarmay si nolosha guriga ay u noqoto mid dagan oo qiimo badan oo is jacayal is karaamayan iyo is ixriraam loogu wada noolaado.Waxaana Alle ka baryayaa in nolosha guryaha umada islaamka ah uu ka dhigo kuwo dagan oo midi nabiga NNKH uu kunoolaa oo kale ah uu inooga dhigo. Waxaana kusoo afmeerayaa buugan dar daarnka nabiga NNKH si labada dhicanaba ay u qaataan dar daaranka xabiibkeena.